

Katolicizam

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 13

Uvod

Religija je prvi i posebni oblik društvene svijesti, koja objektivnu stvarnost odražava na fantastičan i mističan način. Svaka religija sadrži dva bitna sastavna dijela. Jedan dio je nevidljiva, subjektivna strana koja sadrži određene predstave o prirodi i društvu i o nevidljivim moćnim bićima koja vladaju društvom i prirodom. Drugi dio je vanjska strana određena praktičnim odnosom prema tim bićima.

Religija je pojava sa kojom se čovjek susreo veoma davno, ali ni danas ne gubi na značaju ni aktuelnosti. Za većinu osoba religija je organizovani sustav vjerovanja i bogoslužja koje stavljaju Boga u središte. Danas u svijetu postoji nekoliko religija koje imaju svoje sljedbenike. Najveći broj sljedbenika imaju kršćanstvo, islam i hinduizam. Unutar religije mogu se javljati organizacije kao što su crkva, sekte, kultovi i denominacija.

2. Katolicizam

Katoličanstvo ili katolicizam (lat. catholicismus) je kršćanski ogranak čiji je nauk definisan na dvadeset i jednom vjeroispovijednom sustavu Katoličke crkve. U nazivu je naznačena univerzalnost kršćanske evanđeoske poruke koja je namijenjena svakom čovjeku, narodu, jeziku, civilizaciji i društvu, što je jedno od četiri obilježja svake kršćanske crkve (katolicitet). Ponekad se termin katoličanstvo definiše šire, pa obuhvata sve crkve koje imaju određeni nauk ili se deklariraju katoličkima, iako nisu u zajedništvu s papom. Riječ "katolik" (grčki καθολικός) znači univerzalan ili sveopći. Prvi sačuvani spomen u kojem je korištena riječ "katolički" vezano za Crkvu, potječe iz II. stoljeća. Drugo rano spominjanje vezano je uz sv. Polikarpa, biskupa Smirne (današnji Izmir u Turskoj), koji je mnogo puta koristio tu riječ. Nakon toga su naziv počeli koristiti i drugi teolozi i pisci.

Katolicizam je organiziran kao Kršćanska Crkva koja ima hijerarhiju i laike. Da bi osoba postala član vjerske zajednice mora se krstiti (odrasli i djeca). Klerici i laici razlikuju se po vrsti službe u zajednici. Postoje tri vrste hijerarhije: svećenička (ubrajaju se biskup, prezbiter, đakon), kanonska (papa, ordinarij, dekan, župnik, kapelan) i počasna (kardinal, metropolit, nadbiskup, prelat, kanonik i prebendar). Katolička crkva je nadsacionalna i centralizovana. Vrhovni poglavar crkve je papa (rimski biskup), koji uz pomoć Svete stolice i njezinih tijela upravlja sveopćom Crkvom, u zajedništvu s biskupima, koji upravljaju mjesnim crkvama (biskupije). Biskupiju dijelimo na dekanate, a njima upravljaju dekani ili nadžupnici. Dekanati se dijele na župe, kojima upravljaju župnici, a pomažu im kapelani.

2.1. Historija katolicizma u Bosni i Hercegovini

Katoličanstvo se ukorijenilo u srednjovjekovnoj Bosni. Ali zbog vjerske diskriminacije pod osmanskom vlašću nije se moglo dalje razvijati, nego je knjižilo brojčane i socijalne gubitke – iseljavanjem katolika ili njihovim prelaskom na islam.

Najnižu je tačku bh. katoličanstvo doživjelo tijekom Bečkog rata 1683.-1699. Munjeviti vojni pohod Eugena Savoyskog u listopadu 1697. kroz srednju Bosnu do Sarajeva izazvao je brojčanu i socijalnu kata strofu. Sarajevo je spaljeno, nestalo je katoličkih trgovaca, a katoličko pučanstvo srednje Bosne se iselilo. U cjelokupnoj BiH ostalo je tek oko 30.000 katolika s tri samostana – Kraljeva Sutjeska, Fojnica i Kreševo te pet crkava – u Kraljevoj Sutjesci, Fojnici, Kreševu, Varešu i Podmilačju kraj Jajca.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com